

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 9
9^ο εξάμηνο, 2021-2022

ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Πέννυ Κουτρολίκου, Αναπλ. Καθηγήτρια Τομέα II

Σταύρος Σταυρίδης, Καθηγητής ΕΜΠ Τομέα III

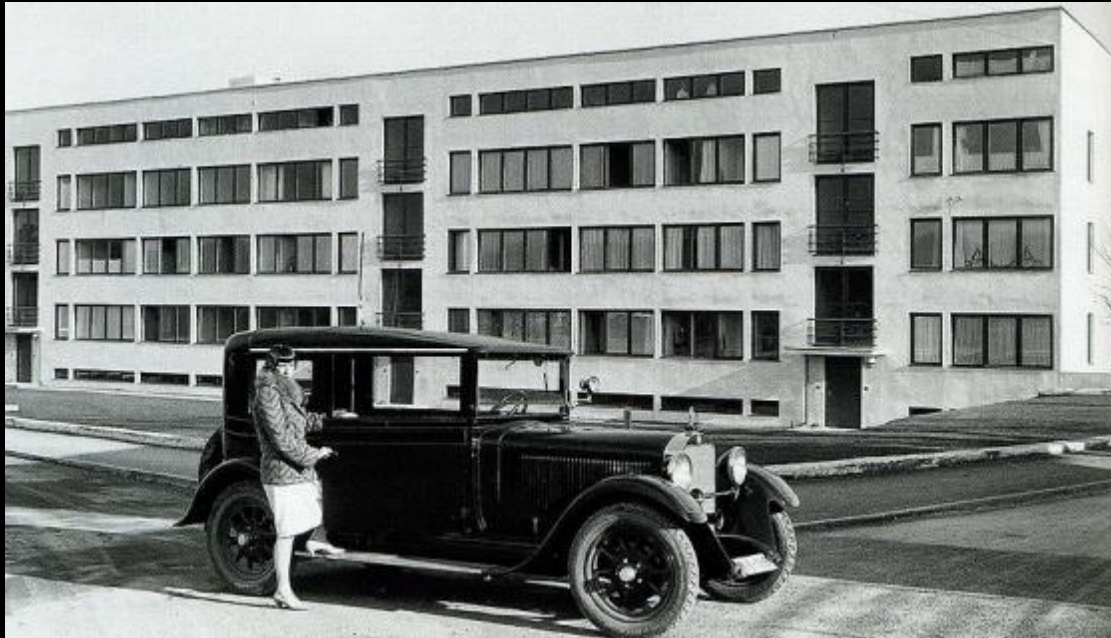
Αγγελική Κοτζαμάνη ΕΔΙΠ
Ναρίνα Σουβατζίδου ΥΔ Τομέα III

Η λογική της κοινωνικής κατοικίας

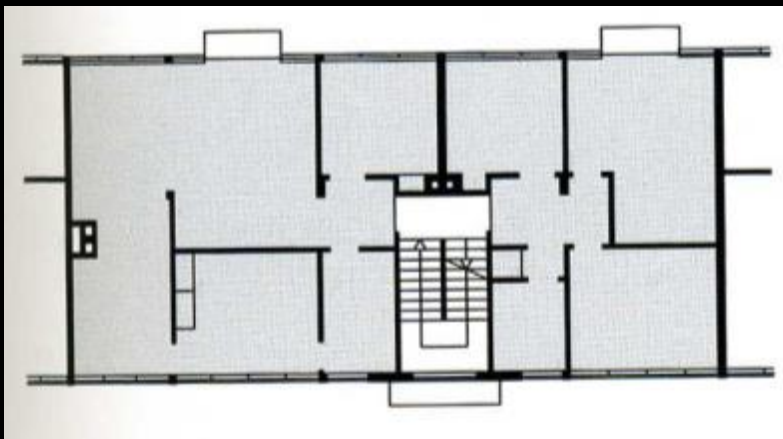
- Η κατοικία ως **κοινωνικό αγαθό** και τα συγκροτήματα των κατοικιών κοινωνικής κατοικίας ως **τόποι κοινής ζωής**
- Το «δικαίωμα στην κατοικία» όρος βασικός για την κοινωνική και τη χωρική δικαιοσύνη
- Αν το πρόβλημα της κοινωνικής κατοικίας την περίοδο του αρχιτεκτονικού **μοντερνισμού** τέθηκε με κέντρο τις προκαθορισμένες ανάγκες του λεγόμενου ‘μέσου χρήστη’ ή της ‘τυπικής οικογένειας’ σήμερα πρέπει να εντοπιστεί στην κατανόηση **διαφορετικών τρόπων ζωής** και στη χωρική – αρχιτεκτονική τους έκφραση.

Το πρόβλημα του σχεδιασμού της κοινωνικής κατοικίας

- Σχεδιασμός οικισμού με υψηλή **πυκνότητα**
- Κατοικίες **διαφοροποιημένης** έκτασης με μέγιστη αξιοποίηση του χώρου τους.
- **Τυπολογική** προσέγγιση της μονάδας (μονάδα του οικισμού μπορεί να είναι η κατοικία, ένα σύμπλοκο κατοικιών, ένα τμήμα κτιρίου ή ένα κτίριο)
- Ενιαίο και σχετικά οικονομικό **κατασκευαστικό σύστημα**
- **Ένταξη** του οικισμού στο αστικό του περιβάλλον (ερωτήματα που αφορούν την κλίμακα και τον χαρακτήρα του οικισμού και των κτιρίων)
- Έμφαση στους **κοινούς και δημόσιους** χώρους

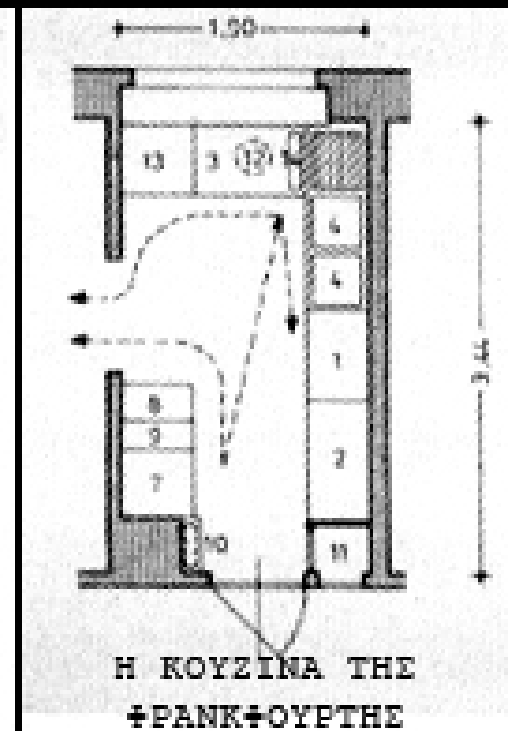
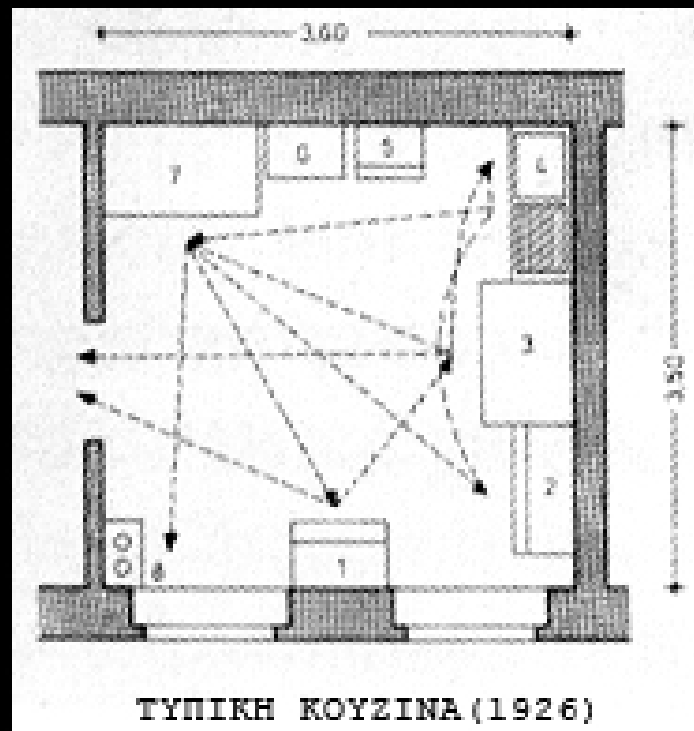
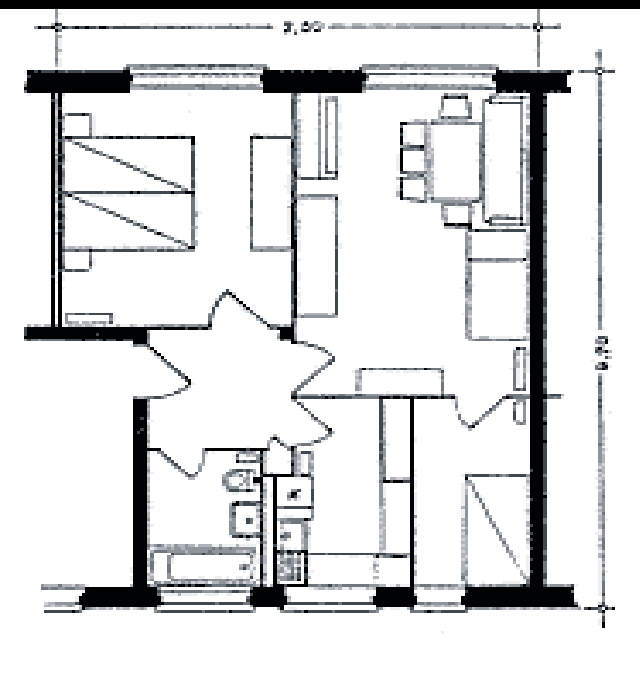

Πρότυπος οικισμός
Weissenhof (Στουτγάρδη,
1927)

Neues Frankfurt, Siedlung Bruchfeldstrasse

Διάγραμμα κινήσεων στην κουζίνα της Φραγκφούρτης

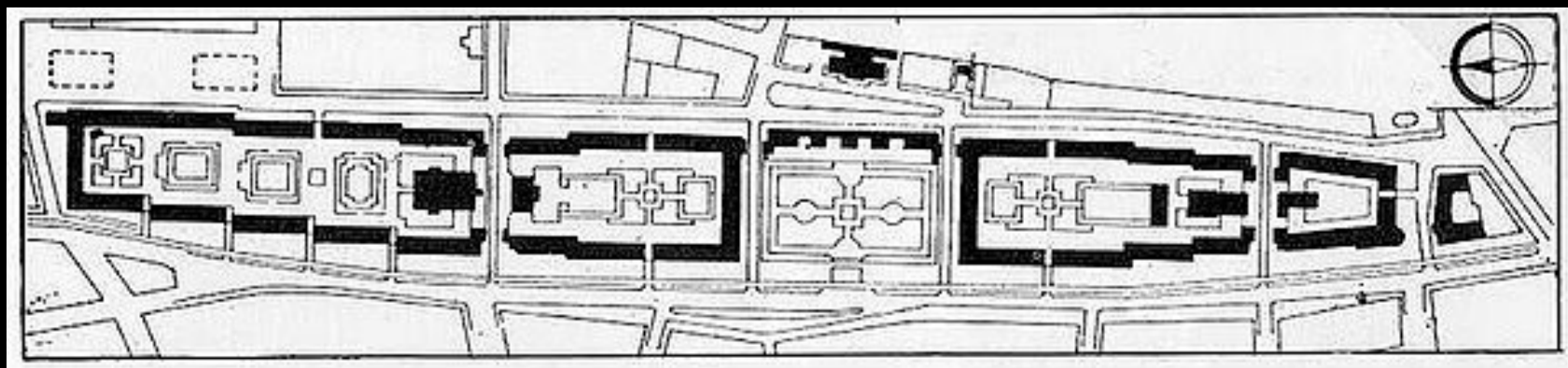

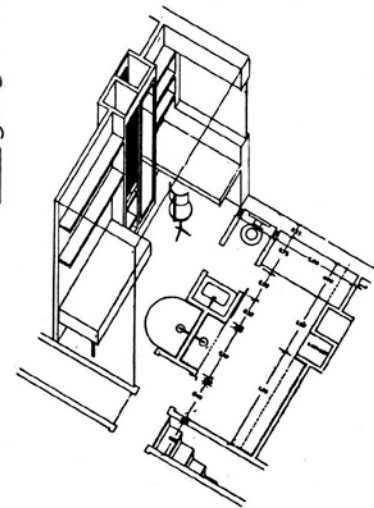
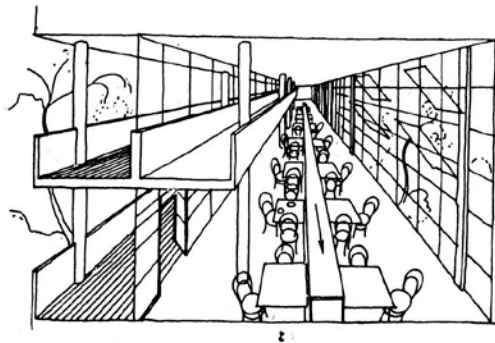
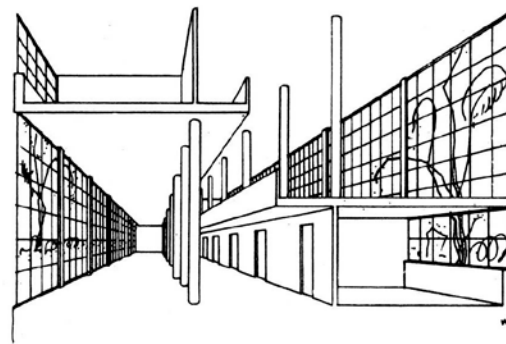
Siemensstadt Berlin

Κarl Marx Hof Κοινωνική
κατοικία στην «Κόκκινη
Βιέννη»

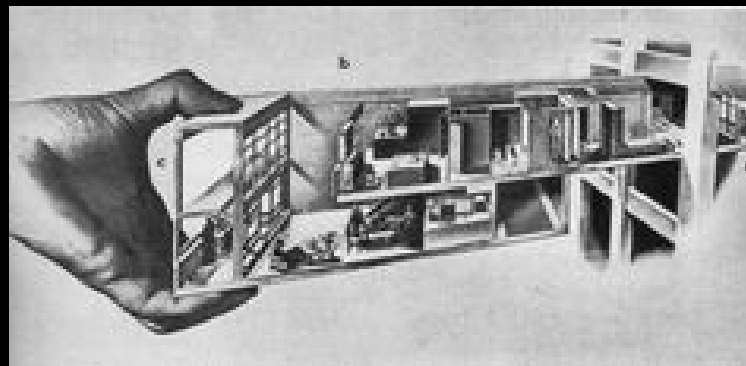

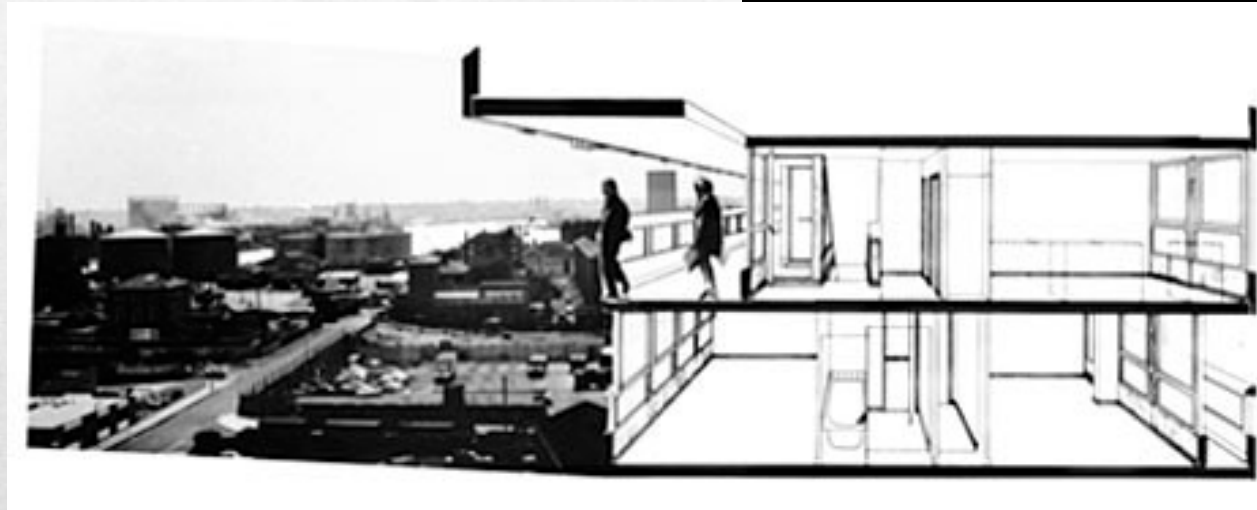
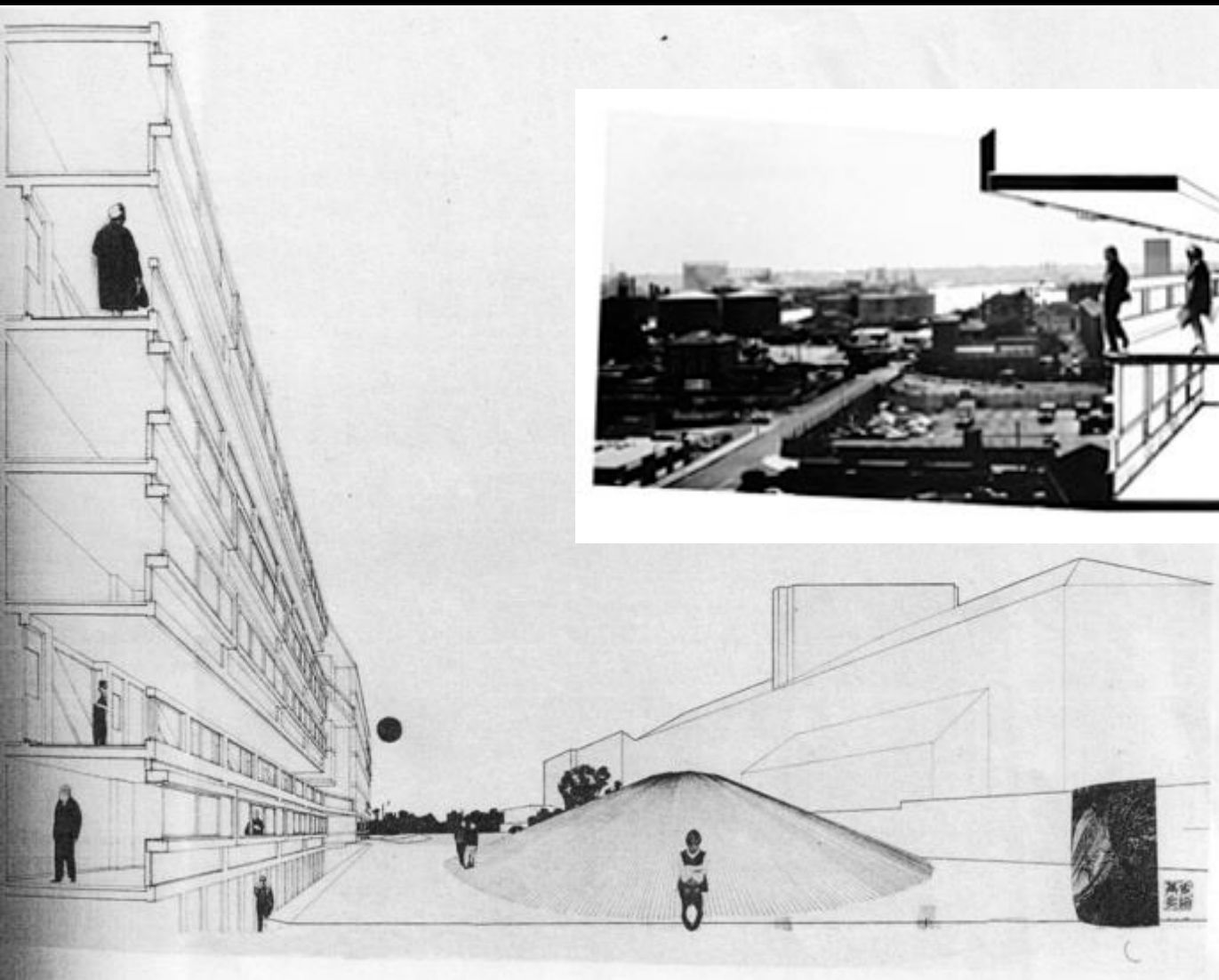
Σπίτι - Κοινότητα. 'Αρχιτέκτονες Μ Βα-
τςh και V. Vladimirov. 'Επάνω, τομές.
Στή μέση, εσωτερικές όψεις — κυψέλη
9m². Κάτω άριστερά, ή κοινή τραπεζα-
ρία. 'Αξίζει να σημειωθεί ή πρόβλεψη
σερβιρίσματος από κυλιόμενο τάπητα.

The Narkomfin House 1928-1930, Moisei Ginzburg / Ignaty Milinis

Unite d'habitation
[de grandeur conforme]
1934/ Μασσαλία 1945-52

A & P Smithson / Robin hood Gardens concept 1972 (κατεδαφίστηκε το 2017-19)

Byker Wall
(R. Erskine, 1975)

Κοινωνική κατοικία
στο Bergen
(Rabatanalab)

Jagtvej 69 – Vendepunktet, Copenhagen
WE Architecture and Erik Juul

GIESSPLAN

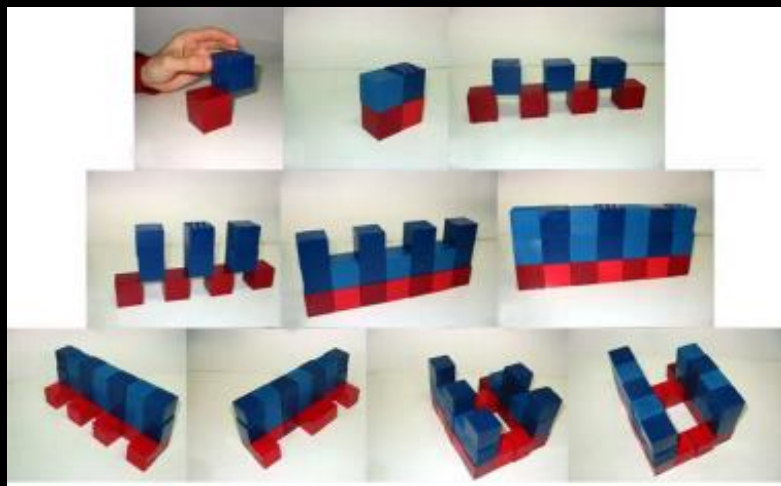

Mitarbeiter: ...
Mitarbeiter: ...
Stand: 20.07.2013

Spreefeld Co-op Berlin 2013

Ομάδα ELEMENTAL (Χιλή)

Επεξεργασία του θέματος – Μεθοδολογία

Η περιοχή παρέμβασης

Βαρκάς, Κομηνέας & Μερτής, 2016

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΠΟΣΗΜΩΝ

1. Πλάκα ομόνοιας
2. ιδέα αθηνών-πρην μεγάλο Βλαχουλή
3. ναός Δημητρίου Πικασόλη
4. ναός Αγίας Τριάδος (αρχ. Ε. Τσιλλέρ, 1915)
5. αρχαιολογικός χώρος κερραμικού
6. Τεχνόπολις Δήμου Αθηναίων, πρην εργοστάσιο φυτοαέριου, 1882
7. Πολιτιστικό κέντρο Μελίνα Μερκούρη, πρην Πλατεία Παιδικούαίου, 1888
8. Σοκολατοποιία Παυλίδη, 1884
9. Μουσείο Μπενάκη
10. Εργατικές κατοικίες Ταύρου, 1936, 1950, 1960
11. Ιδρυμα Μεγάλης Κωκωγάνης
12. Δημοτικό Στάδιο
13. Μεταλλουργεία ΧΑ/ΚΟΡ ???
14. Ιδρυμα Μαζώνος Ελληνοαμού
15. Ανυπστή Σχολή Καλών Τεχνών, πρην υφαντήρια Σκαριθή
16. Περαιώς 260, πρην επιτελοβιομηχανία Τσοούσογλου
17. Εργοστάσιο πλαστικών Αρσο (αρχ. Τ. Ζενίτος 1959)
18. Εργοστάσιο ΈΑβιν
19. Ποταμός Κηφισός
20. Αεροηλεκτρικός Σταθμός ΔΕΗ (1903)
21. Το Σχολείο της Αθήνας-Ειρήνη Πατά, Δραματική Σχολή Εθνικού Θεάτρου, Πρην φαρμακοβιομηχανία ΣΑΝΙΤΑΣ
22. Σοκολατοποιία ΙΟΝ, 1930
23. Προσφυγικά Ρέντη ?????
24. Πολυκατάστημα Factory Outlet (πρην υφαντουργεία Γαβριήλ, 1934)

Κεραμικός-Εργοστάσιο αγγειοπλαστικής, 1911, κατεδαφίστηκε 1970

25. ΕΛΛΙΣ, 1920
26. Σ.Κ.Υ.Π. σήμερα 1ο-2ο ΕΠΑΛ Περαιώ
27. Οικιστικό ΗΒΗ, 1884
28. ΧΡΩ.ΠΕΙ., 1883-1889
29. Σαπωνοποιία Καλκων-Παλμολί
30. Αποθήκες Χαράκογλου, 1880
31. Καταβιομηχανία κεράνης, 1939, 2006
32. Ατμόμικλος Γουαργιή-Νικολκόπουλου (πρην ατμόμικλος Σταματοπούλου)

Ατμόμικλος Καλαμάκη (έχει κατεδαφιστεί)

33. Λαχαναγορά

Κεχράκου, Κορκιδάκη & παπαδοκωνσταντακη, 2019

Το αντικείμενο του θέματος

- **Σενάριο ανάπτυξης** της ευρύτερης περιοχής αξιοποιώντας εργαλεία της πολεοδομικής ανάλυσης και σύνθεσης
- Πρόταση για ένα **χωρικό σύστημα κοινωνικής κατοικίας** ενταγμένο στον αστικό ιστό.
- Πρόβλεψη για υποστηρικτικές της κατοίκησης **υποδομές** καθώς και δημόσιους και κοινούς χώρους ανάλογα με τις επιλογές της κάθε ομάδας.
- Σχεδιασμός διαφορετικών **τύπων κατοικίας** με βάση το σενάριο της κάθε ομάδας

Παραδοτέα

Ένα τεύχος σε μορφή pdf κατάλληλου μεγέθους που θα περιλαμβάνει:

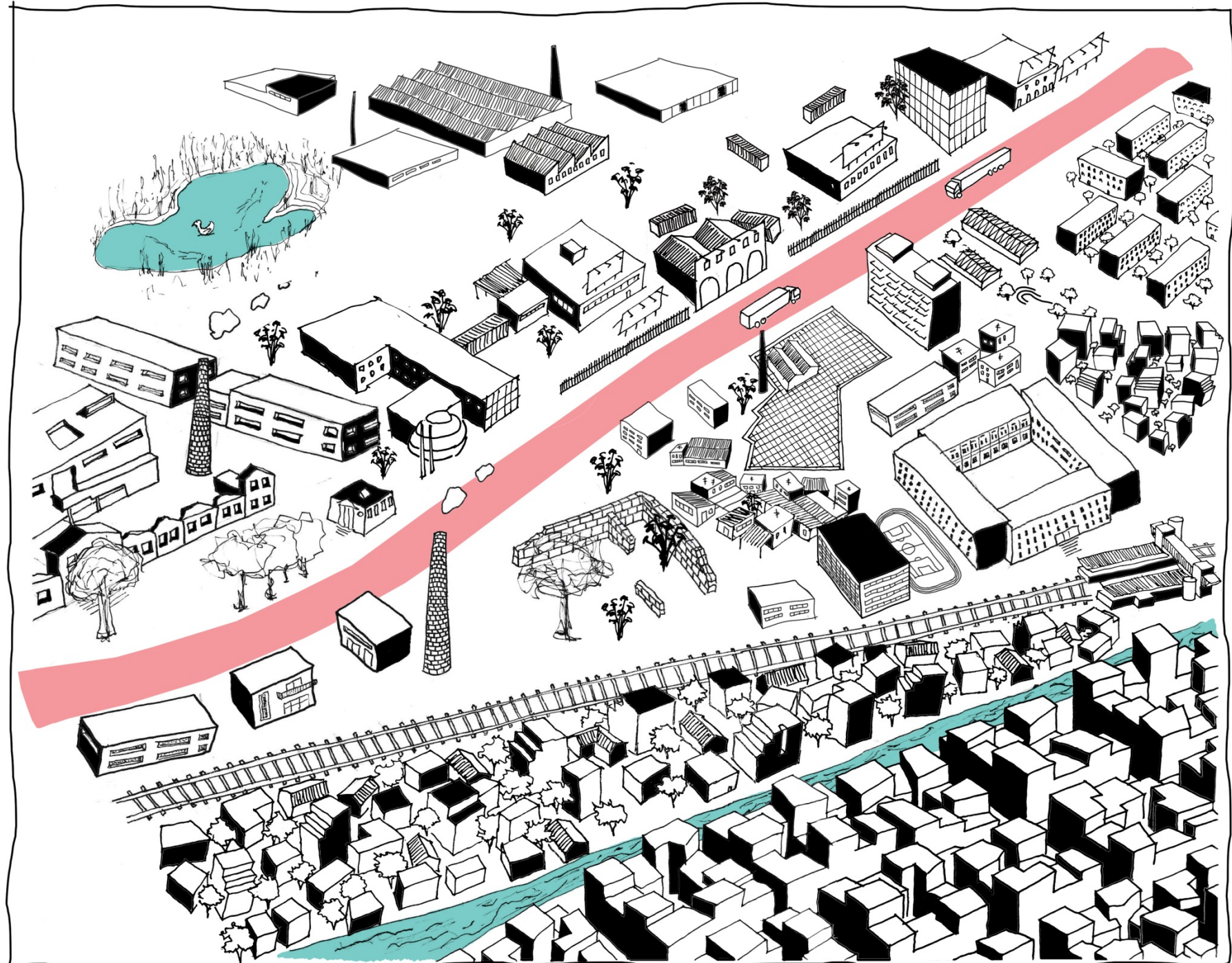
- Ανάγνωση και ανάλυση περιοχής (με ότι μέσο κρίνει η κάθε ομάδα)
- Σενάριο επέμβασης στην περιοχή με όσα διαγράμματα κάθε ομάδα κρίνει απαραίτητα
- Σχέδιο προτεινόμενων χρήσεων γης κλίμακας 1:2000 (να φαίνεται ποιες χρήσεις διατηρούνται και ποιες προτείνεται να αλλάξουν)

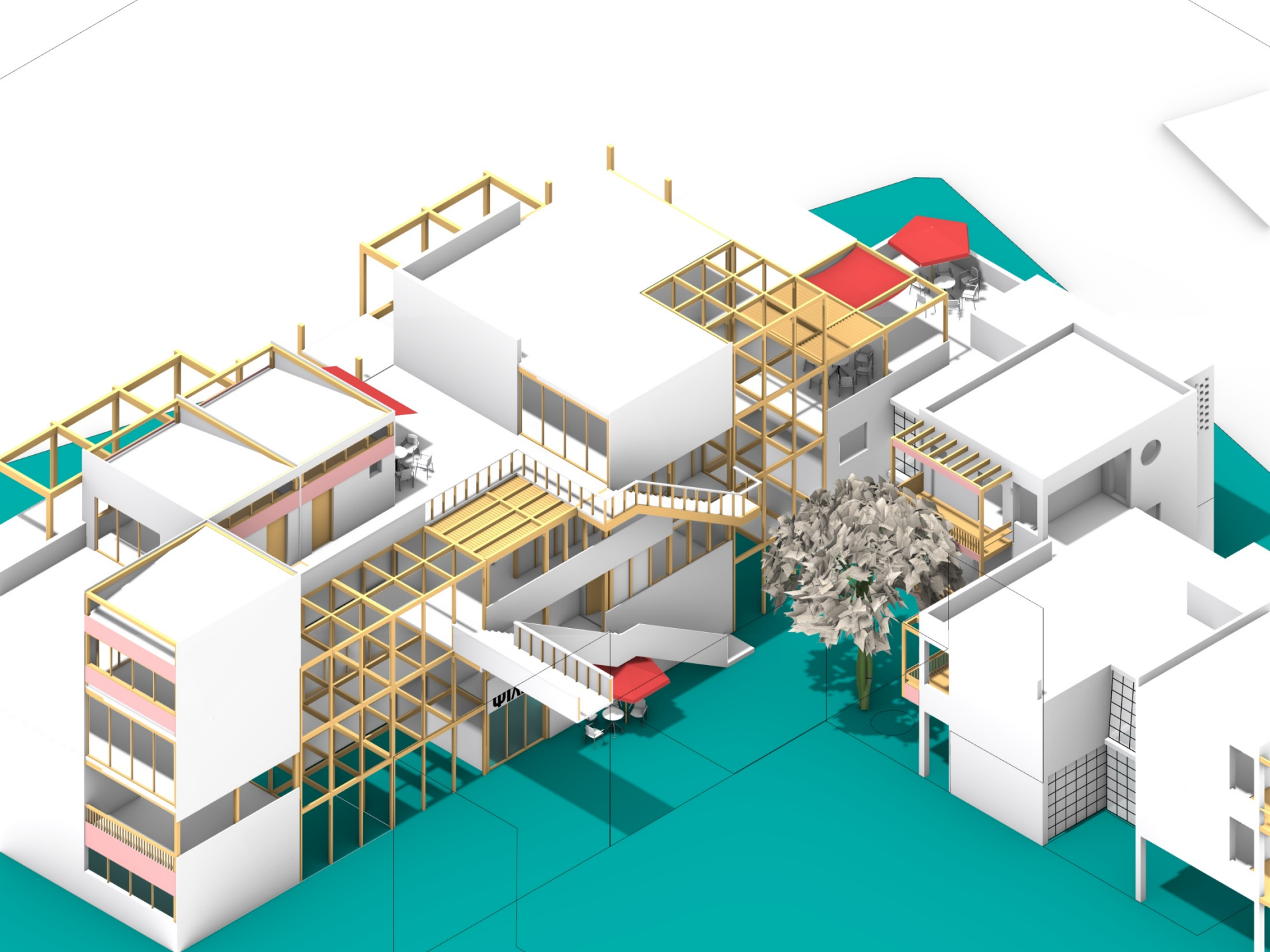
Σχέδιο της περιοχής επέμβασης σε κλίμακα 1:500 όπου να φαίνεται με σαφήνεια η οργάνωση του προτεινόμενου συγκροτήματος κοινωνικής κατοικίας καθώς και των δημόσιων και των κοινόχρηστων περιοχών.

Μακέτα 1:500 του προτεινόμενου συγκροτήματος κοινωνικής κατοικίας

Κατόψεις 1:200 και επιπλέον όποια σχέδια, πρόχειρες μακέτες και σκίτσα κρίνεται σκόπιμο να παρουσιαστούν για την περιγραφή των **τύπων της κατοικίας**

Καλή δουλειά σε όλες και όλους

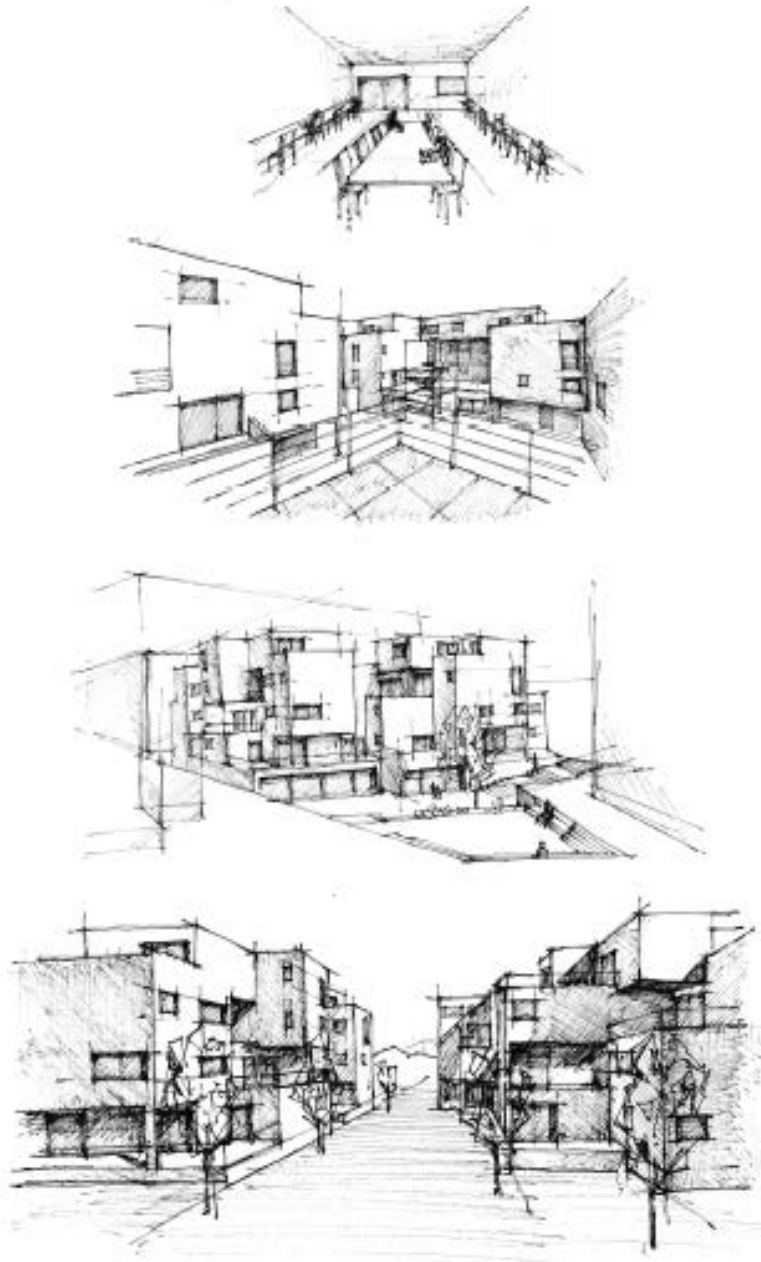

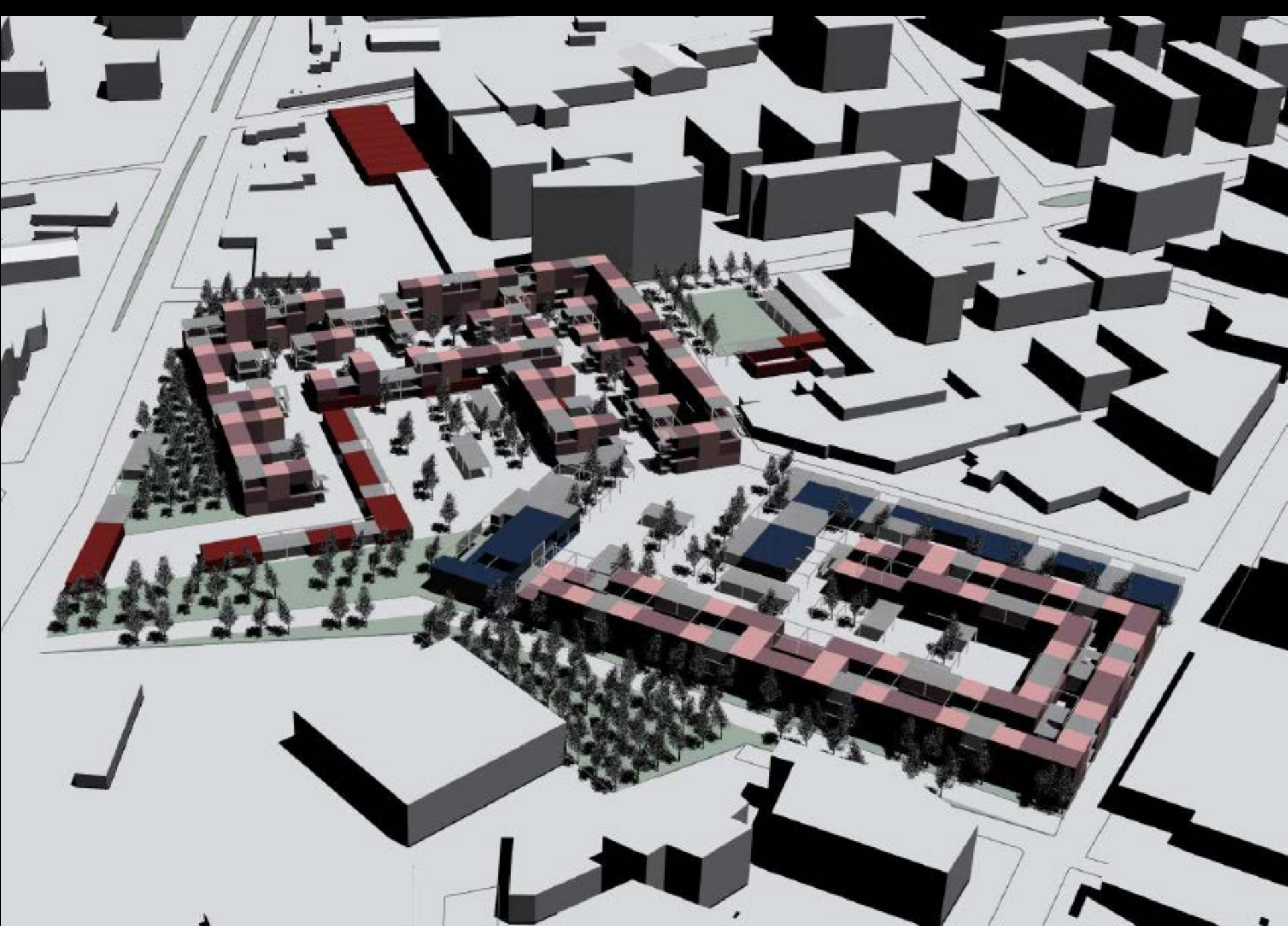

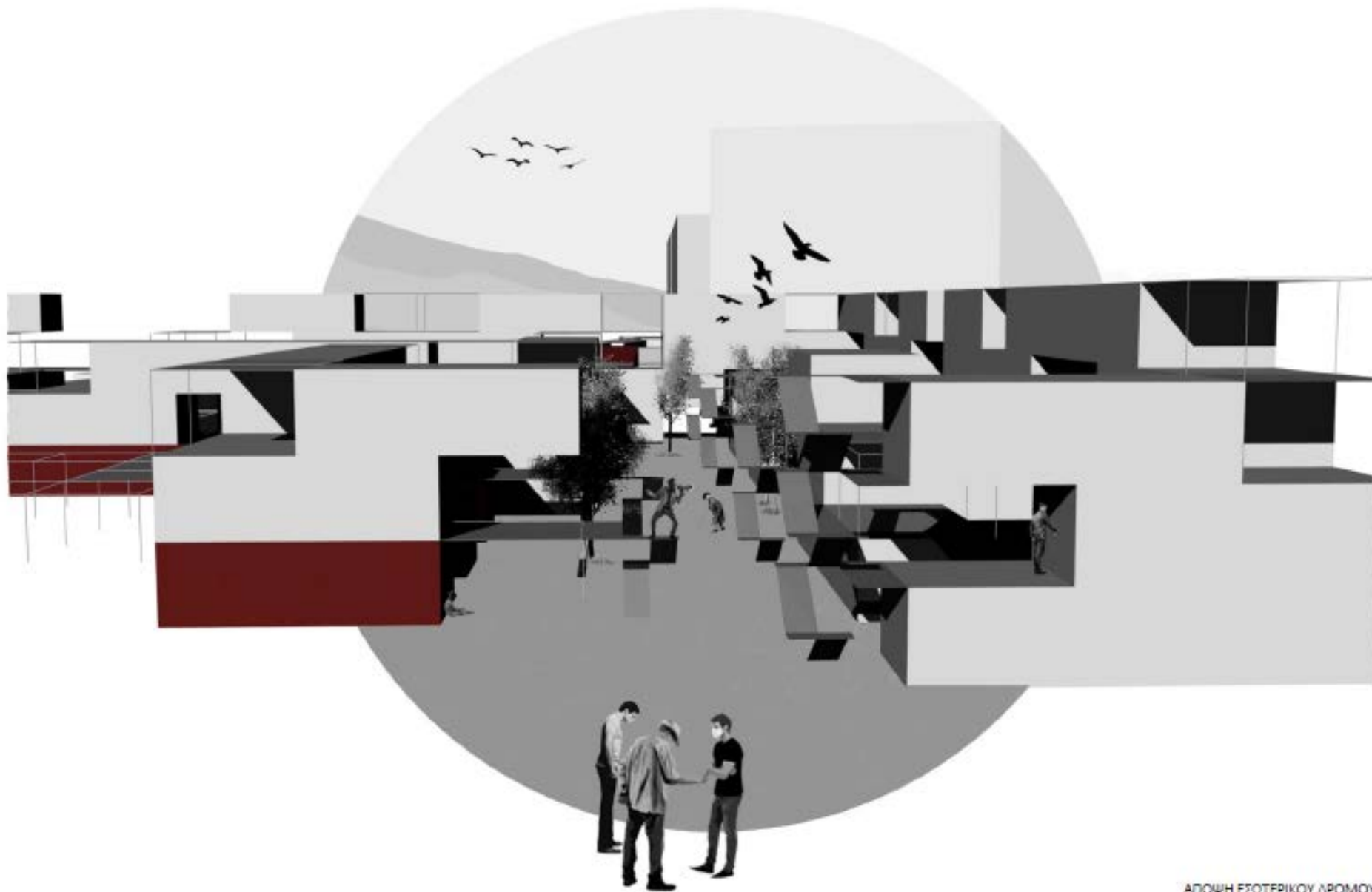

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ -
κατόψεις ισογείων (2 τύποι σε κάθε μικρομειτονιά)

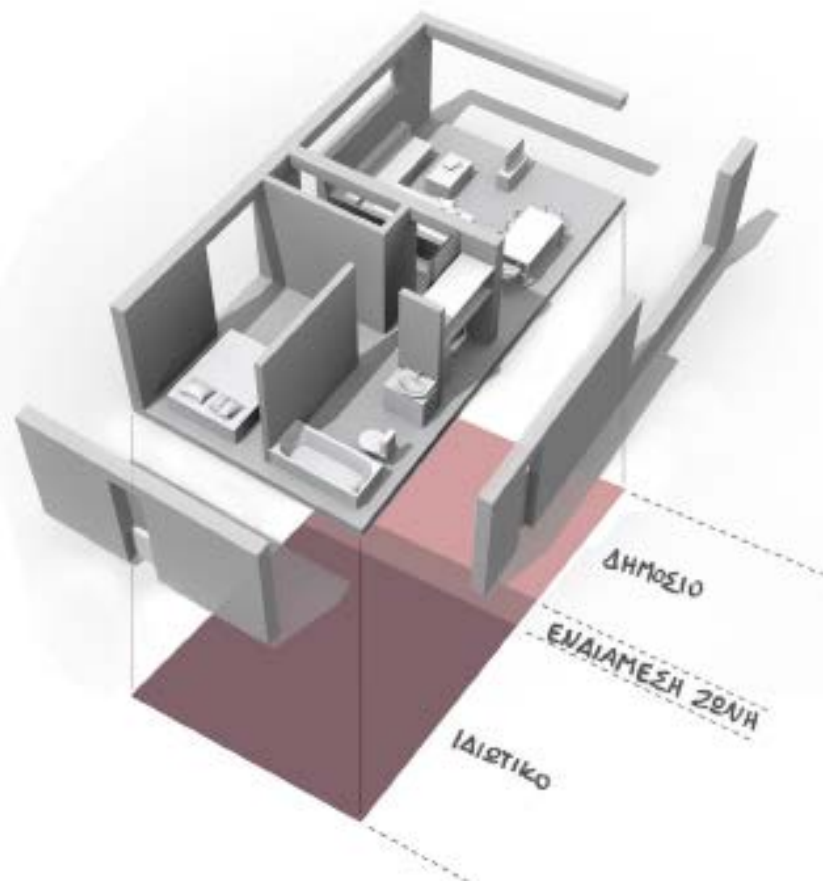
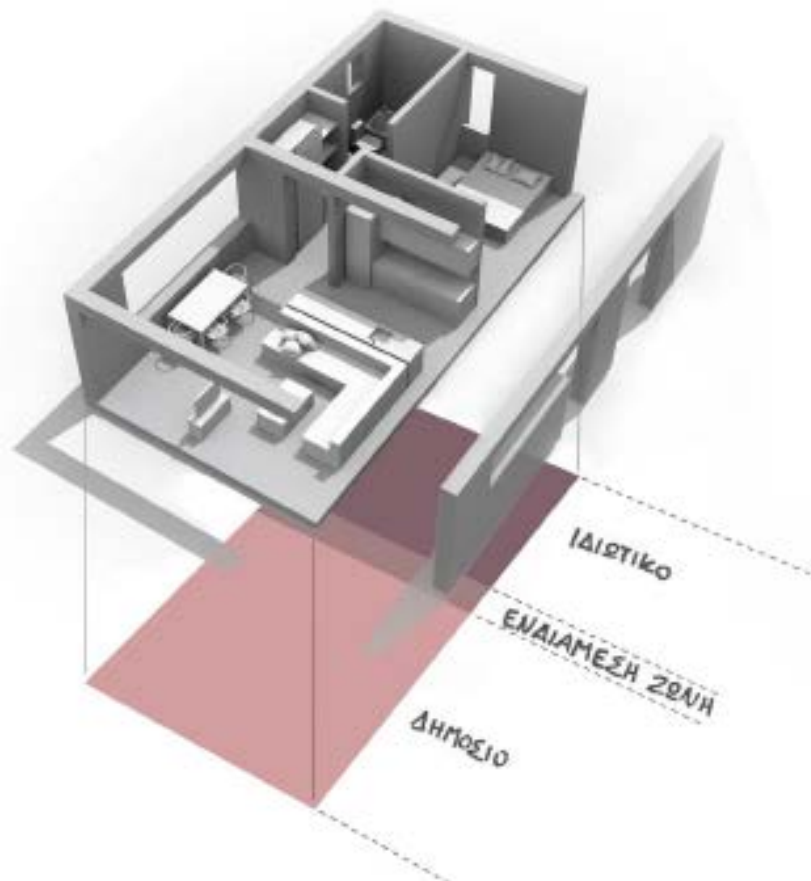

ΑΠΟΨΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

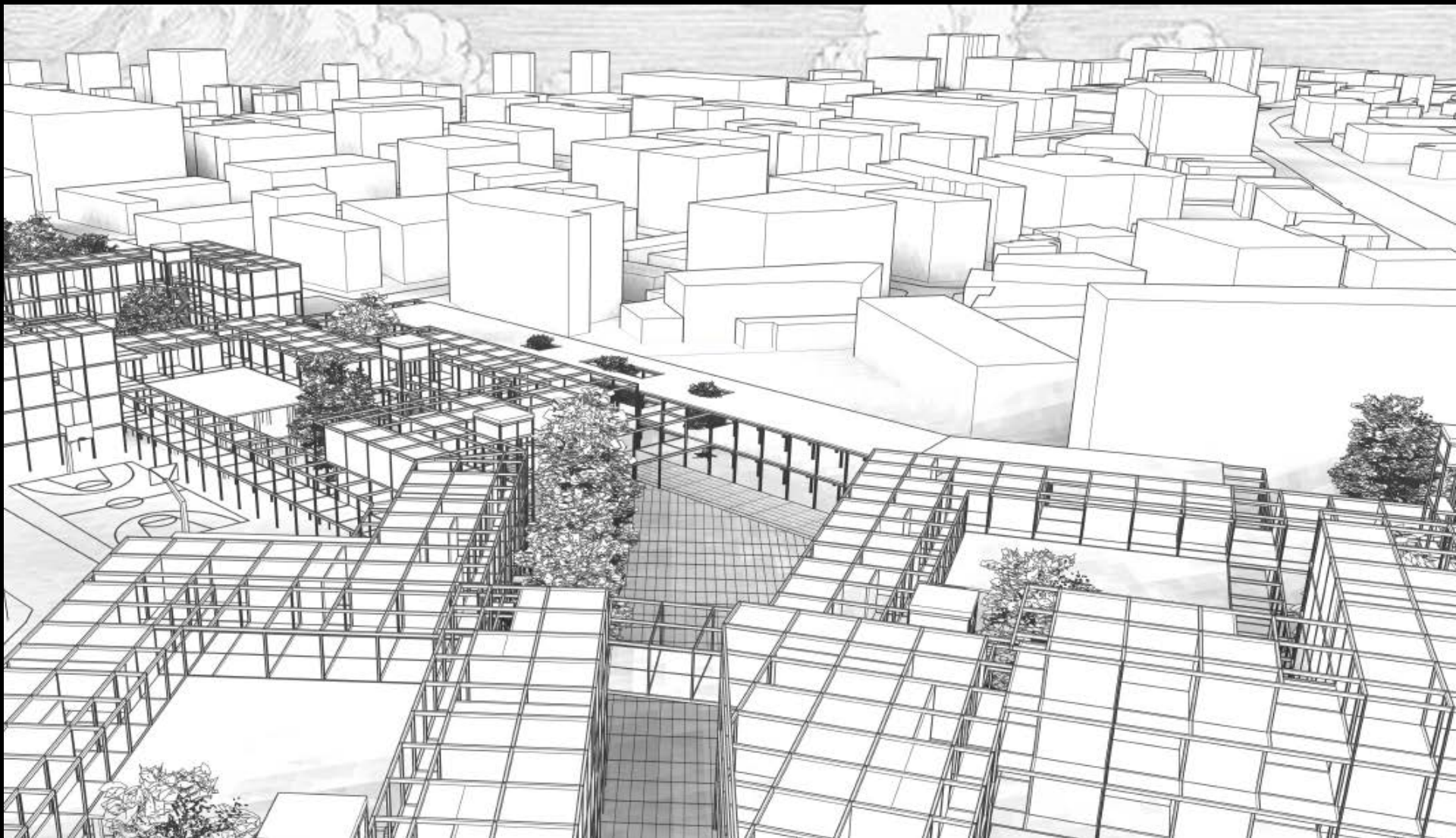
ΤΥΠΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
ΠΡΟΤΥΠΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ

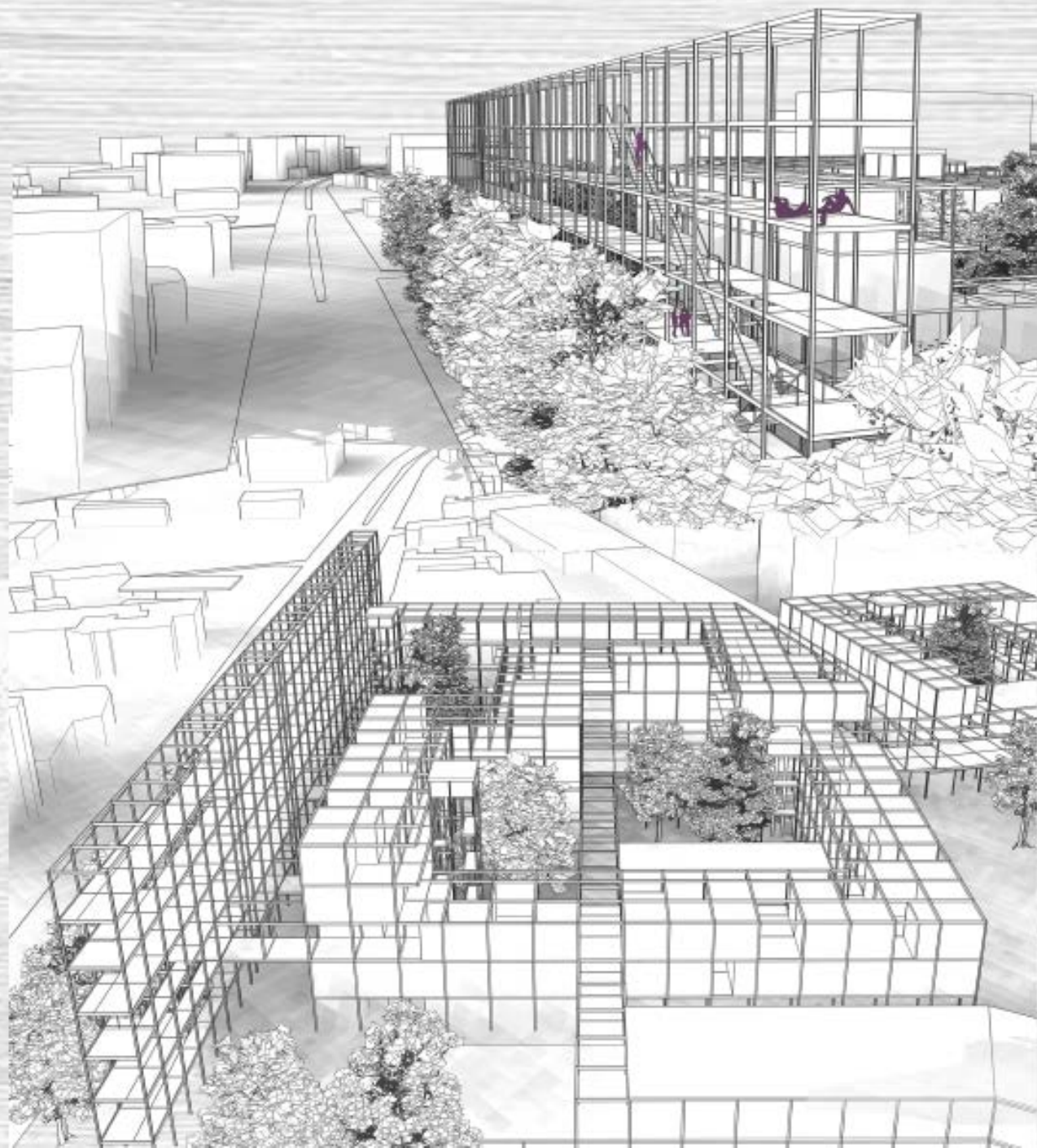

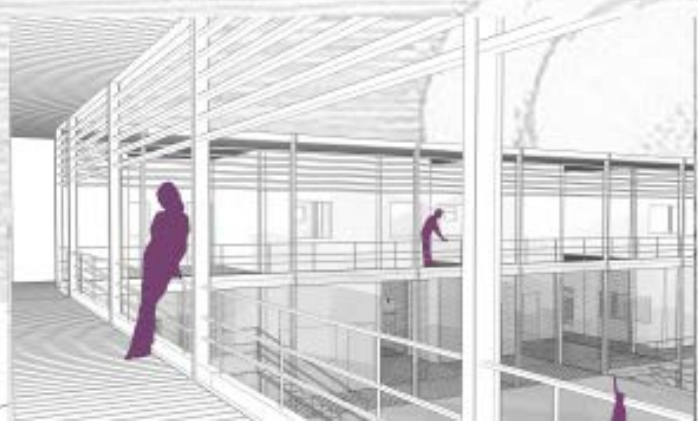
3d rendering - collage - 'The courtyard'

Η πόλη, η συλλογική κατοίκηση και τα κοινά

- Η πόλη αποτελεί ταυτόχρονα έναν **ταξινομημένο κόσμο αλλά και ένα «πεδίο δυνατοτήτων»** που αποκτά διαφορετικές μορφές ανάλογα με τις εκδηλώσεις του κοινωνικού ανταγωνισμού.
- **Μπορεί σήμερα ένας διαφορετικός τρόπος αστικού σχεδιασμού να συμβάλει στην επαναδιεκδίκηση της πόλης ως ένα συλλογικό έργο τέχνης;** (Lefebvre, 1996: 174).